

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยได้วิเคราะห์ข้อมูลต่าง ๆ ทั้งจากข้อมูลในการสร้างเครื่องมือ และข้อมูลที่เก็บรวบรวมได้จากผู้ทรงคุณวุฒิ 7 คน ครูอนุบาลและผู้บริหารโรงเรียนเอกชนที่มีชั้นอนุบาลจำนวน 110 คน ซึ่งได้พิจารณาตรวจสอบรูปแบบการจัดการศึกษานอกสถานที่สำหรับนักเรียนอนุบาลที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น ตลอดจนการวิเคราะห์ข้อมูลหลังจากนำรูปแบบที่ปรับปรุงแล้วไปทดลองปฏิบัติกับนักเรียนอนุบาลจำนวน 141 คน ของโรงเรียนอนุบาลหนูน้อย เขตพระโขนง กรุงเทพมหานคร โดยวิเคราะห์ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน พฤติกรรมของนักเรียน รวมทั้งความคิดเห็นของครู ผู้บริหาร และผู้ปกครองนักเรียนโรงเรียนอนุบาลหนูน้อย ที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับการนำรูปแบบการจัดการศึกษานอกสถานที่สำหรับนักเรียนอนุบาลไปทดลองใช้ผลการวิเคราะห์ข้อมูลแบ่งเป็น 5 ส่วนด้วยกันคือ

1. ผลการวิเคราะห์ข้อมูลในการสร้างเครื่องมือ
 2. ผลการวิเคราะห์สถานภาพของตัวอย่างประชากร
 3. ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับการตรวจสอบแนวปฏิบัติในการจัดการศึกษานอกสถานที่สำหรับนักเรียนอนุบาล
 4. ผลการวิเคราะห์การทดลองใช้รูปแบบการจัดการศึกษานอกสถานที่กับนักเรียนอนุบาล
 5. ผลการวิเคราะห์ความคิดเห็นต่อการนำรูปแบบการจัดการศึกษานอกสถานที่ไปทดลองใช้
- ผลการวิเคราะห์ข้อมูลทั้ง 5 ส่วนดังกล่าวข้างต้น นำเสนอเป็นรูปตารางและแปลความในแต่ละตารางเป็นลำดับขั้นดังต่อไปนี้

1. ผลการวิเคราะห์ข้อมูลในการสร้างเครื่องมือ

ผลการหาค่าความเที่ยงของแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน 6 ชุด โดยใช้สูตร กูเดอร์ - ริชาร์ดสัน (Kuder - Richardson) K-R 20 ได้ค่าสัมประสิทธิ์แห่งความเที่ยง (r_{xx}) ตามลำดับดังนี้

ชุดที่ 1	คลินิกทันตกรรม	r_{xx} 0.75
ชุดที่ 2	สวนสัตว์	r_{xx} 0.63
ชุดที่ 3	วัด	r_{xx} 0.87
ชุดที่ 4	ฟาร์มไก่	r_{xx} 0.93
ชุดที่ 5	พิพิธภัณฑ์กรมสรรพาวุธ ทหารบก	r_{xx} 0.89
ชุดที่ 6	สวนงู	r_{xx} 0.73

2. ผลการวิเคราะห์สถานภาพของตัวอย่างประชากร

2.1 สถานภาพของครูอนุบาลและผู้บริหารโรงเรียนซึ่งเป็นตัวอย่างประชากร ที่ใช้ตรวจสอบแนวปฏิบัติในรูปแบบการจัดการศึกษานอกสถานที่ ได้แสดงไว้ในตารางที่ 3, 4 และ 5

ตารางที่ 3 จำนวนและร้อยละของครูอนุบาลและผู้บริหารโรงเรียนตรวจสอบแนวปฏิบัติ จำแนกตามเพศ

ประเภทของผู้ตอบ	เพศ (ร้อยละ)		รวม(ร้อยละ)
	ชาย	หญิง	
ครูอนุบาล	4 (7.3)	51 (92.7)	55 (100)
ผู้บริหาร	4 (7.3)	51 (92.7)	55 (100)
รวม	8 (7.3)	102 (92.7)	110 (100)

จากตารางที่ 3 แสดงว่าส่วนใหญ่ทั้งครูอนุบาลและผู้บริหารโรงเรียนที่ตรวจสอบแนวปฏิบัติเป็นเพศหญิงร้อยละ 92.7 และเพศชายร้อยละ 7.3

ตารางที่ 4 จำนวนและร้อยละของครูอนุบาลและผู้บริหารโรงเรียนที่ตรวจสอบแนวปฏิบัติ จำแนกตามกลุ่มอายุ

กลุ่มอายุ	ครูอนุบาล		ผู้บริหารโรงเรียน	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
ต่ำกว่า 25 ปี	5	9.1	0	0.0
25-29 ปี	12	21.8	4	7.2
30-34 ปี	27	49.1	14	25.5
35-39 ปี	9	16.4	15	27.3
40 ปีขึ้นไป	2	3.6	22	40.0
รวม	55	100.0	55	100.0

จากตารางที่ 4 แสดงว่าครูอนุบาลที่ได้รับการคัดเลือกส่วนใหญ่มีอายุอยู่ระหว่าง 30-34 ปี คิดเป็นร้อยละ 49.1 ส่วนผู้บริหารโรงเรียนส่วนใหญ่ จะมีอายุมากกว่า 40 ปี ขึ้นไป คิดเป็นร้อยละ 40.0

ตารางที่ 5 จำนวนและร้อยละของครูอนุบาลและผู้บริหารโรงเรียนที่ตรวจสอบแนวปฏิบัติ จำแนกตามอายุการทำงาน

กลุ่มอายุการทำงาน(ปี)	ครูอนุบาล		ผู้บริหารโรงเรียน	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
ต่ำกว่า 5 ปี	13	23.6	3	5.5
5-9 ปี	25	45.5	17	30.9
10-14 ปี	13	23.6	17	30.9
15-19 ปี	4	7.3	12	21.8
20 ปีขึ้นไป	0	0.0	6	10.9
รวม	55	100.0	55	100.0

จากตารางที่ 5 แสดงว่าครูอนุบาลที่ตรวจสอบแนวปฏิบัติส่วนใหญ่มีอายุการทำงาน 5 - 9 ปี คิดเป็นร้อยละ 45.5 ส่วนผู้บริหารโรงเรียนที่ตรวจสอบแนวปฏิบัติส่วนใหญ่ มีอายุการทำงานมาแล้ว 5-14 ปี คิดเป็นร้อยละ 61.8

ตารางที่ 6 จำนวนและร้อยละของครูอนุบาลและผู้บริหารโรงเรียนที่ตรวจสอบแนวปฏิบัติ จำแนกตามระดับการศึกษา

ระดับการศึกษา	ครูอนุบาล		ผู้บริหารโรงเรียน	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
ต่ำกว่าปริญญาตรี	18	32.7	11	20.0
ปริญญาตรี	37	67.3	34	61.8
สูงกว่าปริญญาตรี	0	0.0	10	18.2
รวม	55	100.0	55	100.0

จากตารางที่ 6 แสดงว่าครูอนุบาลและผู้บริหารโรงเรียนส่วนใหญ่มีการศึกษาในระดับปริญญาตรี คิดเป็นร้อยละ 67.3 และ 61.8 ตามลำดับ

2.2 สถานภาพของนักเรียนโรงเรียนอนุบาลหนูน้อย ซึ่งเป็นตัวอย่างประชากรที่ทดลองปฏิบัติตามแนวปฏิบัติในรูปแบบการจัดการศึกษานอกสถานที่สำหรับนักเรียนอนุบาล ได้แสดงไว้ในตารางที่ 7 และ 8

ตารางที่ 7 จำนวนและร้อยละของนักเรียนโรงเรียนอนุบาลหนูน้อย จำแนกตามชั้นเรียน

ชั้นเรียน	จำนวน	ร้อยละ
อนุบาลปีที่ 1	44	31.2
อนุบาลปีที่ 2	52	36.9
อนุบาลปีที่ 3	45	31.9
รวม	141	100.0

จากตารางที่ 7 แสดงว่านักเรียนในแต่ละระดับชั้นมีมากกว่า 40 คน ซึ่งตรงตามวัตถุประสงค์ในการเลือกโรงเรียนของผู้วิจัย และแต่ละระดับชั้นมีจำนวนนักเรียนใกล้เคียงกัน

ตารางที่ 8 จำนวนและร้อยละของนักเรียนโรงเรียนอนุบาลหนูน้อย จำแนกตามเพศ

ชั้นเรียน	เพศ (ร้อยละ)		รวม
	ชาย	หญิง	
อนุบาลปีที่ 1	21 (47.7)	23 (52.3)	44 (31.2)
อนุบาลปีที่ 2	29 (55.8)	23 (44.2)	52 (36.9)
อนุบาลปีที่ 3	22 (48.9)	23 (51.1)	45 (31.9)
รวม	72 (51.1)	69 (48.9)	141(100.0)

จากตารางที่ 8 แสดงว่า จำนวนนักเรียนเพศชายมี 72 คน คิดเป็นร้อยละ 51.1 และเพศหญิงมีจำนวน 69 คน คิดเป็นร้อยละ 48.9 สรุปได้ว่าทั้ง 2 เพศ มีจำนวนใกล้เคียงกัน

2.3 สถานภาพของครูและผู้บริหารโรงเรียนอนุบาลหนูน้อย ซึ่งเป็นตัวอย่างประชากรที่ใช้ประเมิน ระหว่างการทดลองและหลังการทดลองจัดการศึกษานอกสถานที่สำหรับนักเรียนอนุบาล ตามแนวปฏิบัติ ในรูปแบบที่สร้างขึ้น ผลการวิเคราะห์พบว่าผู้บริหารของโรงเรียนนี้มีอายุ 33 ปี มีการศึกษาระดับปริญญาโท และมีประสบการณ์ในการทำงาน 10 ปี ส่วนสถานภาพต่าง ๆ ของครูในโรงเรียนได้แสดงไว้ในตารางที่ 9, 10 และ 11

ตารางที่ 9 จำนวนและร้อยละของครูโรงเรียนอนุบาลหนูน้อย จำแนกตามกลุ่มอายุ

อายุ	จำนวน	ร้อยละ
ต่ำกว่า 25 ปี	3	23.1
25 - 29 ปี	9	69.2
30 - 34 ปี	1	7.7
รวม	13	100.0

จากตารางที่ 9 แสดงว่า ครูส่วนใหญ่มีอายุระหว่าง 25-29 ปี คิดเป็นร้อยละ 69.2

ตารางที่ 10 จำนวนและร้อยละของครูโรงเรียนอนุบาลหนูน้อย จำแนกตามระดับการศึกษา

ระดับการศึกษา	จำนวน	ร้อยละ
ต่ำกว่าปริญญาตรี	5	38.5
ปริญญาตรี	8	61.5
รวม	13	100.0

จากตารางที่ 10 แสดงว่า ครูส่วนใหญ่มีการศึกษาระดับปริญญาตรี คิดเป็นร้อยละ 61.5

ตารางที่ 11 จำนวน ร้อยละ ของประสบการณ์ในการทำงานที่เกี่ยวกับเด็กอนุบาลของครูโรงเรียนอนุบาล
หนองคาย

อายุการทำงาน (ปี)	ครูและผู้บริหาร จำนวน	ร้อยละ
1-3	5	38.5
4-6	6	46.1
7-9	1	7.7
10 ปีขึ้นไป	1	7.7
รวม	13	100.0

จากตารางที่ 11 แสดงว่า ครูส่วนใหญ่มีอายุการทำงานเกี่ยวกับเด็ก 4-6 ปี คิดเป็นร้อยละ 46.1 รองลงมา คือ 1-3 ปี คิดเป็นร้อยละ 38.5

2.4 สถานภาพของผู้ปกครองของนักเรียนอนุบาลหนองคาย ซึ่งเป็นตัวอย่างประชากรที่ใช้ประเมินผล หลังการทดลองจัดการศึกษานอกสถานที่สำหรับนักเรียนอนุบาลตามแนวปฏิบัติในรูปแบบที่สร้างขึ้น ได้แสดงไว้ในตารางที่ 12, 13, 14 และ 15

ตารางที่ 12 จำนวนร้อยละของผู้ปกครอง จำแนกตามชั้นเรียนของนักเรียน

ชั้น	จำนวน	ร้อยละ
อนุบาลปีที่ 1	44	31.2
อนุบาลปีที่ 2	52	36.9
อนุบาลปีที่ 3	45	31.9
รวม	141	100.0

จากตารางที่ 12 แสดงว่าผู้ปกครองของนักเรียนชั้นอนุบาลปีที่ 1, 2 และ 3 มีจำนวนที่ใกล้เคียงกัน

ตารางที่ 13 จำนวนและร้อยละของผู้ปกครอง จำแนกตามกลุ่มอายุ

อายุ	จำนวน	ร้อยละ
ต่ำกว่า 25 ปี	3	2.1
25 - 29 ปี	10	7.1
30 - 34 ปี	48	34.0
35 - 39 ปี	53	37.6
40 ปีขึ้นไป	27	19.2
รวม	141	100.0

จากตารางที่ 13 แสดงว่า ผู้ปกครองส่วนใหญ่มีอายุอยู่ในช่วง 35 - 39 ปี รองลงมาคือ 30 - 34 ปี ใกล้เคียงกัน คือร้อยละ 37.6 และ 34.0 ตามลำดับ

ตารางที่ 14 จำนวนและร้อยละของผู้ปกครอง จำแนกตามระดับการศึกษา

ระดับการศึกษา	จำนวน	ร้อยละ
ต่ำกว่าปริญญาตรี	50	35.5
ปริญญาตรี	78	55.3
สูงกว่าปริญญาตรี	13	9.2
รวม	141	100.0

จากตารางที่ 14 แสดงว่าผู้ปกครองส่วนใหญ่มีการศึกษาระดับปริญญาตรี คือร้อยละ 55.3 รองลงมาต่ำกว่าปริญญาตรี คือร้อยละ 35.5

ตารางที่ 15 จำนวนและร้อยละของผู้ปกครองจำแนกตามอาชีพ

อาชีพ	จำนวน	ร้อยละ
รับราชการ/รัฐวิสาหกิจ	26	18.4
ทำงานบริษัท ห้างร้าน โรงเรียน	63	44.7
ประกอบกิจการส่วนตัว	35	24.8
ไม่ได้ประกอบอาชีพ	17	12.1
รวม	141	100.0

จากตารางที่ 15 แสดงว่าผู้ปกครองส่วนใหญ่ทำงานบริษัท ห้างร้าน และเป็นครูโรงเรียนเอกชน คือ ร้อยละ 44.7 รองลงมา คือประกอบกิจการส่วนตัว รับราชการหรือรัฐวิสาหกิจ ร้อยละ 24.8 และ 18.4 ตามลำดับ

3. ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับการตรวจสอบแนวปฏิบัติในการจัดการศึกษาออกสถานที่สำหรับนักเรียนอนุบาล

3.1 ผลการพิจารณาตรวจสอบรูปแบบการจัดการศึกษาออกสถานที่สำหรับนักเรียนอนุบาล (ฉบับร่าง) โดยผู้ทรงคุณวุฒิทั้ง 7 ท่าน

3.1.1 ผลการพิจารณาตรวจสอบแนวปฏิบัติในการจัดการศึกษาออกสถานที่ (ฉบับร่าง) โดยผู้ทรงคุณวุฒิได้แสดงไว้ในตารางที่ 16

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ 16 จำนวนผู้ทรงคุณวุฒิที่แสดงความคิดเห็นต่อแนวปฏิบัติในรูปแบบการจัดการศึกษานอกสถานที่

แนวปฏิบัติในรูปแบบการจัดการศึกษานอกสถานที่สำหรับนักเรียนอนุบาล	จำนวนผู้เห็นว่าเหมาะสม
1. การวางแผนการศึกษานอกสถานที่ที่สามารถจัดได้สอดคล้องกับแนวและแผนการจัดประสบการณ์ชั้นอนุบาลปีที่ 1, 2 และ 3	5
2. ควรวางแผนการจัดการศึกษานอกสถานที่ระยะยาวตลอดปีการศึกษา	7
3. ควรจัดการศึกษานอกสถานที่ให้กับนักเรียนอนุบาลโดยเฉลี่ยปีละ 4-6 ครั้ง หรืออย่างน้อยปีละ 2 ครั้ง	6
4. การที่ครูจะนำนักเรียนไปศึกษานอกสถานที่ต้องได้รับอนุญาตจากผู้บริหารโรงเรียนทุกครั้ง	7
5. ควรกำหนดวัตถุประสงค์และกิจกรรมเฉพาะในการจัดการศึกษานอกสถานที่แต่ละครั้ง เพื่อให้ให้นักเรียนได้รับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนจากประสบการณ์ตรง	7
6. ระยะเวลาในการจัดการศึกษานอกสถานที่ควรใช้เวลา ประมาณครึ่งวัน	7
7. การเลือกสถานที่ควรเริ่มจากบริเวณรอบโรงเรียนแล้วออกไปสู่สถานที่สำคัญภายนอกตามลำดับ	6
8. ครูหรือผู้นำกลุ่มจำเป็นต้องเตรียมตัวและศึกษาข้อมูลล่วงหน้าก่อนการเดินทางไม่น้อยกว่า 1 สัปดาห์	7
9. ก่อนพานักเรียนไปศึกษานอกสถานที่จำเป็นต้องให้ผู้ปกครองลงลายมือชื่ออนุญาตทุกครั้ง	6
10. ในการจัดการศึกษานอกสถานที่ผู้ปกครองควรมีส่วนร่วมออกค่าใช้จ่าย	6
11. การติดต่อประสานงานกับเจ้าของสถานที่ล่วงหน้าเป็นสิ่งจำเป็น	7
12. ควรเตรียมมาตรการด้านความปลอดภัยและสุขภาพของนักเรียนอย่างรัดกุม	7
13. การประกันอุบัติเหตุเป็นสิ่งที่ควรจัดให้กับนักเรียน	7
14. ควรจัดผู้ดูแลนักเรียนที่เหมาะสมกับการเรียนรู้และความปลอดภัยของนักเรียนควรมีอัตราส่วนของผู้ใหญ่ 1 คน ต่อนักเรียนอนุบาลประมาณ 4-6 คน	5
15. นักเรียนควรมีความเข้าใจเกี่ยวกับ สภาพของการเดินทาง สภาพของสถานที่ การปฏิบัติตามข้อตกลง	6
16. นักเรียนควรมีความรู้พื้นฐานก่อนการเดินทาง	5
17. ควรมีการฝึกมารยาทและการปฏิบัติตนทั้งการใช้คำพูด	6

ตารางที่ 16 (ต่อ)

แนวปฏิบัติในรูปแบบการจัดการศึกษา นอกสถานที่สำหรับนักเรียนอนุบาล	จำนวนผู้เห็นว่าเหมาะสม
18. ให้นักเรียนวางแผนการดำเนินกิจกรรมร่วมกับครูและเพื่อน เพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์	7
19. ควรมีการสรุปประเมินผลและรายงานให้ผู้บริหารทราบ หลังการจัดการศึกษานอกสถานที่ในแต่ละครั้ง	5
20. หลังจากการไปศึกษานอกสถานที่ควรต้องมีการสรุป ประเมินและติดตามผลนักเรียนโดยการ สนทนา ชักถาม บทบาทสมมุติ การสร้างผลงานจากสิ่งที่เห็นมา	7

จากตารางที่ 16 แสดงว่าผู้ทรงคุณวุฒิส่วนใหญ่เห็นว่าแนวปฏิบัติในรูปแบบที่สร้างขึ้นทั้งหมดมีความเหมาะสม

3.1.2 ผลการวิเคราะห์แนวปฏิบัติในรูปแบบการจัดการศึกษานอกสถานที่สำหรับนักเรียนอนุบาลตามแนวที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น โดยผู้ทรงคุณวุฒิ ได้ให้ความคิดเห็น เพื่อปรับปรุงแนวปฏิบัติให้มีความสมบูรณ์ยิ่งขึ้นดังต่อไปนี้

- 1) การวางแผนการจัดการศึกษานอกสถานที่
 - การวางแผนต้องขึ้นอยู่กับวัตถุประสงค์ และการวิเคราะห์งานตามวัตถุประสงค์
 - แนวการกำหนดวัตถุประสงค์ถ้ามีการเขียนเป็นโครงการแต่ละครั้งด้วยจะได้ภาพชัดเจนขึ้น
 - ควรเขียนเป็นขั้นตอน หัวข้อง่าย ๆ เช่น ขั้นตอนเตรียมการ ขั้นตอนดำเนินการ และขั้นสรุปประเมินผล
 - การวางแผนระบุในแง่ปริมาณแต่ยังขาดความชัดเจนในเรื่องคุณภาพ ไม่ควรมองเฉพาะเรื่องของธรรมชาติศึกษาและสังคมศึกษา ควรใช้คำว่าเสริมสร้างประสบการณ์แทน
 - จำนวนครั้งเป็นส่วนหนึ่งของแผนควรจัดโดยเฉลี่ยประมาณปีละ 4-6 ครั้ง หรือโดยเฉลี่ยอย่างน้อยปีละ 2 ครั้ง
 - สำหรับนักเรียนชั้นอนุบาลปีที่ 1 และ 2 อาจจัดให้น้อยกว่าปีละ 4-6 ครั้งเนื่องจากเด็กยังเล็ก การดูแลลำบาก และ ผู้ปกครองเป็นห่วงในเรื่องความปลอดภัย

2) การเลือกสถานที่

ควรเน้นวัฒนธรรมท้องถิ่นด้วย และถ้าเป็นไปได้ควรจัดทำรายการสถานที่ พร้อมที่อยู่ และหมายเลขโทรศัพท์รวบรวมไว้ด้วยซึ่งจะมีประโยชน์ในทางปฏิบัติต่อ โรงเรียนอนุบาล อาจจัดไว้ในภาคผนวกก็ได้

3) ความสัมพันธ์กับแนวและแผนการจัดประสบการณ์

การจัดทัศนศึกษาเป็นภาพรวมที่สามารถใช้เป็นบทสรุปได้ชัดเจน ซึ่งเด็กจะสามารถสัมผัสได้ด้วยประสาทสัมผัสทั้ง 5 แต่ที่มากไปกว่านั้นคือบางครั้งสามารถช่วยให้เด็กรู้ถึงที่มาของต้นกำเนิดซึ่งจะทำให้เด็กเข้าใจขบวนการต่าง ๆ ในธรรมชาติอย่างถ่องแท้ และสัมพันธ์กับสิ่งต่าง ๆ ได้ดี ในแนวปฏิบัติ (ฉบับร่าง) ยังไม่มีรายละเอียดข้อนี้ทั้งที่เป็นสิ่งสำคัญและจำเป็น จึงควรมีตัวอย่างแสดงไว้ให้เห็น

4) ส่วนที่เกี่ยวข้องกับโรงเรียน ครู ผู้บริหารโรงเรียน

เป็นข้อมูลด้านการจัดการ (ดูการ) ควรเพิ่มเติมประเด็นวิชาการให้เห็นประโยชน์ของทัศนศึกษาว่าส่งเสริมพัฒนาการของเด็กอย่างไร

5) ส่วนที่เกี่ยวข้องกับผู้ปกครอง

ทางโรงเรียนควรจัดทำจดหมายแจ้งให้ผู้ปกครองทราบถึงวัน เวลา สถานที่และพาหนะที่ใช้โดยละเอียด และอาจขอความคิดเห็นและความร่วมมือจากผู้ปกครองในวันประชุมผู้ปกครอง จากผู้ปกครองที่สามารถให้ความร่วมมือได้ หรือประชาสัมพันธ์เชิญชวนผู้ปกครองให้มาร่วมกิจกรรมนี้

6) ส่วนที่เกี่ยวข้องกับนักเรียน ไม่มีผู้ให้ข้อคิดเห็นเพิ่มเติม

7) ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับจากการจัดการศึกษานอกสถานที่

ควรเพิ่มเติมโดยการยกตัวอย่างหน่วยการสอน 1-2 หน่วย

ส่วนประโยชน์ที่เด็กจะได้รับคือ พัฒนาการทุกด้านทั้งร่างกาย อารมณ์ สังคม จิตใจ

สติปัญญา

มีความคิดที่กว้างขวาง รู้จักค้นคว้าสิ่งที่น่าพิศวงด้วยตนเองอยู่เสมอ ไม่เชื่อใครง่าย ๆ

ต้องมีเหตุผล

เด็กจะได้รับความรู้รอบตัวและประสบการณ์จากการศึกษานอกสถานที่อย่างมาก

8) ข้อเสียหรือจุดบกพร่องของการจัดการศึกษานอกสถานที่
 การศึกษานอกสถานที่ไม่มีข้อเสีย แต่มีข้อพึงระวังอันตรายความยุ่งยากในการจัดและ
 อุบัติเหตุที่อาจเกิดขึ้น

หากครูไม่มีความสามารถในการนำกลุ่มและแก้ปัญหาเฉพาะหน้าไม่ได้ก็ไม่ควรพาไป
 นอกโรงเรียนจะเป็นอันตรายและไร้ประโยชน์

9) แนวทางแก้ไขเพื่อลดข้อบกพร่องดังกล่าว
 ต้องวางแผนให้ดีโดยทำเป็นโครงการรายละเอียดไว้ พร้อมทั้งขอความร่วมมือจาก
 ผู้ปกครองด้วย

ในส่วนของครูต้องพร้อมทั้งการเตรียมการสอน ความปลอดภัย และสิ่งจำเป็นที่ต้องนำ
 ไปด้วย รวมทั้งการเตรียมตัว ของครูในการทำกิจกรรม

ควรเขียนเป็นโครงการให้มีรายละเอียดมาก ๆ จะได้เข้าใจชัดเจนและปฏิบัติตามได้ถูกต้อง
 ต้องเตรียมครูและทีมงานให้พร้อม บางครั้งครูต้องไปสำรวจพื้นที่และลองทำกิจกรรมก่อน
 การให้ผู้ปกครองตอบรับกลับมาภายในระยะเวลา 2 วัน น้อยไป ควรเป็น 4-5 วัน
 ควรมีการประเมินจากครั้งที่แล้ว เพื่อนำผลที่ได้มาปรับปรุงแก้ไข และควรให้ผู้ปกครอง
 และเด็กมีส่วนประเมินผลด้วย

10) ข้อเสนอแนะอื่นๆ
 เพื่อให้สมบูรณ์ยิ่งขึ้น เสนอว่าแนวปฏิบัติควรเพิ่ม
 ก) บทนำ หลักการและเหตุผล
 ข) กระบวนการและขั้นตอน ในรูปของแผนภูมิ
 ค) ตัวอย่างจดหมายถึงผู้ปกครอง จดหมายประสานงานสถานที่ที่จะไปศึกษา ระเบียบ
 กระทรวงศึกษาธิการว่าด้วยการพานักเรียนไปทัศนศึกษานอกสถานที่ คำสั่งโรงเรียนแต่งตั้ง เจ้าหน้าที่รับผิดชอบ
 และระบุภารกิจให้ชัดเจน และทะเบียนสถานที่ ที่จะจัดทัศนศึกษา

ง) ครูต้องเป็นผู้เขียนโครงการ และบ่งบอกขั้นตอนการดำเนินการ เตรียมการด้วยตนเอง
 เสนอต่อผู้บริหาร

ผู้บริหารเป็นเพียงผู้อำนวยความสะดวกในการติดต่อกับสถานที่ในกรณีที่ครูทำเองไม่ได้
 และผู้บริหารควรจะต้องไปดูแลให้ความช่วยเหลือการไปทัศนศึกษาด้วยตนเองทุกครั้ง

ควรให้ครูผู้สอนมีโอกาสเลือกและเสนอแนะสถานที่ใหม่ ๆ ทุกปี

ควรจัดกิจกรรมที่สืบเนื่องมาจากการจัดการศึกษานอกสถานที่ เช่น หลังจาก
 ไปสถานี่ประมงแล้ว เด็กอนุบาล 3 อาจมีกิจกรรมการแข่งขันวาดภาพปลา หรือเขียนชื่อปลาที่เห็นมา

3.2 ผลการพิจารณาตรวจสอบรูปแบบการจัดการศึกษานอกสถานที่สำหรับนักเรียนอนุบาล (ฉบับร่าง) โดยครูอนุบาลและผู้บริหารโรงเรียน

3.2.1 ผลการวิเคราะห์ความคิดเห็นทั่วไปต่อการจัดการศึกษานอกสถานที่สำหรับนักเรียนอนุบาล โดยครูอนุบาลและผู้บริหารโรงเรียนได้แสดงไว้ในตารางที่ 17

ตารางที่ 17 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของคะแนนระดับความคิดเห็นของครูอนุบาล ผู้บริหารโรงเรียน และผลรวมระหว่างครูอนุบาลและผู้บริหารโรงเรียนที่ตรวจสอบแนวปฏิบัติเป็นรายชื่อ

การศึกษานอกสถานที่ สำหรับนักเรียนอนุบาล	ครูอนุบาล		ผู้บริหาร		ผลรวมครู-ผู้บริหาร		หมายถึง
	\bar{X}	S.D.	\bar{X}	S.D.	\bar{X}	S.D.	
1. มีความสำคัญอย่างยิ่ง ต่อนักเรียนอนุบาล	3.31	0.60	3.36	0.52	3.34	0.56	เห็นด้วย
2. ควรจัดให้กับนักเรียน อนุบาล	3.22	0.71	3.33	0.47	3.27	0.60	เห็นด้วย
3. ส่งเสริมให้ได้รับ ประสบการณ์ตรงจะ เกิดการเรียนรู้ที่ดี	3.71	0.53	3.80	0.40	3.75	0.47	เห็นด้วย อย่างยิ่ง
4. สามารถจัดให้ สอดคล้องกับแนวและ แผนการจัดประสบการณ์ ชั้นอนุบาล 1, 2, 3	3.40	0.60	3.47	0.57	3.44	0.58	เห็นด้วย
5. ควรมีระบุไว้ในแนว และแผนการจัด ประสบการณ์ชั้นอนุบาล ของกระทรวงศึกษาธิการ	3.16	0.71	3.02	0.73	3.09	0.72	เห็นด้วย

จากตารางที่ 17 แสดงให้เห็นว่าทั้งครูอนุบาลและผู้บริหารส่วนใหญ่เห็นด้วยในประเด็นความคิดเห็นทั่วไปต่อการศึกษานอกสถานที่ 4 ใน 5 เรื่อง มี 1 เรื่องที่มีผู้เห็นด้วยอย่างยิ่ง คือ การส่งเสริมให้นักเรียนได้รับประสบการณ์ตรงจะทำให้เกิดการเรียนรู้ที่ดี

3.2.2 ผลการวิเคราะห์ความคิดเห็นเกี่ยวกับแนวปฏิบัติในการจัดการศึกษานอกสถานที่
สำหรับนักเรียนอนุบาล โดยครูอนุบาลและผู้บริหารโรงเรียนแสดงไว้ในตารางที่ 18 ดังนี้

ตารางที่ 18 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของคะแนนระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับแนวปฏิบัติในการจัดการศึกษานอกสถานที่สำหรับนักเรียนอนุบาล โดยครูอนุบาลและผู้บริหารโรงเรียนและผลรวมระหว่างครูอนุบาลและผู้บริหารโรงเรียนที่ตอบแบบตรวจสอบแนวปฏิบัติ เป็นรายชื่อ

แนวปฏิบัติในการศึกษา นอกสถานที่สำหรับ นักเรียนอนุบาล	ครูอนุบาล		ผู้บริหาร		ผลรวมครู- ผู้บริหาร		ความหมาย
	\bar{X}	S.D.	\bar{X}	S.D.	\bar{X}	S.D.	
1. จัดทำกำหนดการและ กิจกรรมล่วงหน้าก่อน ไปศึกษานอกสถานที่	3.64	0.52	3.93	0.26	3.78	0.44	เห็นด้วย อย่างยิ่ง
2. ควรกำหนดวัตถุประสงค์ เฉพาะการ ไปศึกษาแต่ละครั้ง	3.42	0.57	3.71	0.46	3.56	0.53	เห็นด้วย อย่างยิ่ง
3. ไม่ควรใช้เวลามาก กว่า 1 วัน	3.73	0.49	3.89	0.31	3.81	0.42	เห็นด้วย อย่างยิ่ง
4. การติดต่อกับเจ้าของ สถานที่ล่วงหน้าเป็น สิ่งจำเป็น	3.84	0.37	3.93	0.26	3.88	0.32	เห็นด้วย อย่างยิ่ง
5. ต้องได้รับอนุญาตจาก ผู้บริหารโรงเรียน ก่อนทุกครั้ง	3.84	0.37	3.98	0.13	3.91	0.29	เห็นด้วย อย่างยิ่ง
6. ควรเตรียมครูและ ผู้นำกลุ่มก่อนการ เดินทาง 1 สัปดาห์	3.36	0.56	3.58	0.53	3.47	0.55	เห็นด้วย
7. ก่อนนำนักเรียนไป นอกสถานที่ต้องได้รับ อนุญาตจากผู้บริหาร ทุกครั้ง	3.95	0.23	3.87	0.34	3.91	0.29	เห็นด้วย อย่างยิ่ง
8. แนวปฏิบัติในการจัด ของแต่ละระดับชั้น ไม่แตกต่างกัน	2.65	0.84	2.56	0.79	2.61	0.81	เห็นด้วย

ตารางที่ 18 (ต่อ)

แนวปฏิบัติในการศึกษา นอกสถานที่สำหรับ นักเรียนอนุบาล	ครูอนุบาล		ผู้บริหาร		ผลรวมครู- ผู้บริหาร		ความหมาย
	\bar{X}	S.D.	\bar{X}	S.D.	\bar{X}	S.D.	
9. ก่อนการเดินทางควร เตรียมการด้านสุขภาพ ของนักเรียน	3.49	0.63	3.62	0.49	3.55	0.57	เห็นด้วย อย่างยิ่ง
10. อัตราส่วนของครูต่อ นักเรียนควรเป็น 1 ต่อ 4-6 คน	3.20	0.68	3.24	0.64	3.22	0.65	เห็นด้วย
11. นักเรียนควรวางแผน ดำเนินกิจกรรมร่วม กับครูเพื่อให้บรรลุ วัตถุประสงค์	2.95	0.68	3.15	0.76	3.05	0.72	เห็นด้วย
12. นักเรียนควรเข้าใจ สภาพการเดินทาง สถานที่และการ ปฏิบัติที่เหมาะสม	3.31	0.60	3.58	0.50	3.45	0.57	เห็นด้วย
13. นักเรียนควรมีความรู้ พื้นฐานเกี่ยวกับเรื่อง ที่จะไปศึกษา	3.25	0.64	3.51	0.66	3.38	0.66	เห็นด้วย
14. การประกันอุบัติเหตุ เป็นสิ่งที่ควรจัดให้เด็ก	3.56	0.50	3.62	0.59	3.59	0.55	เห็นด้วย อย่างยิ่ง
15. ผู้ปกครองควรมีส่วน ช่วยเหลือค่าใช้จ่าย	3.51	0.54	3.31	0.66	3.41	0.61	เห็นด้วย
16. ต้องมีการสรุปผล การเรียนรู้หลัง การจัดทัศนศึกษา	3.62	0.49	3.69	0.47	3.65	0.48	เห็นด้วย อย่างยิ่ง

จากตารางที่ 18 แสดงว่าแนวปฏิบัติที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น ครูอนุบาลและผู้บริหารเห็นด้วยอย่างยิ่งและเห็นด้วยใกล้เคียงกันคือ 9 ข้อ และ 7 ข้อ ตามลำดับ ไม่มีข้อใดเลยที่ไม่เห็นด้วย หรือไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง

3.2.3 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับความถี่ที่ทางโรงเรียนเคยจัดการศึกษานอกสถานที่ให้กับนักเรียนอนุบาล โดยผู้บริหารโรงเรียน แสดงในตารางที่ 19

ตารางที่ 19 จำนวนและร้อยละ ของโรงเรียนที่จัดการศึกษานอกสถานที่จำแนกตามชั้นเรียน และความถี่ของการศึกษานอกสถานที่

ชั้นเรียน	จำนวน (ร้อยละ) ของโรงเรียนที่จัดการศึกษานอกสถานที่							รวม
	0 ครั้ง	1 ครั้ง	2 ครั้ง	3 ครั้ง	4 ครั้ง	5 ครั้ง	>5 ครั้ง	
อนุบาลปีที่ 1	28 (50.9)	13 (23.6)	8 (14.5)	1 (1.8)	4 (7.3)	0 (0)	1 (1.8)	55 (100)
อนุบาลปีที่ 2	21 (38.2)	18 (32.7)	6 (10.9)	5 (9.1)	2 (3.6)	2 (3.6)	1 (1.8)	55 (100)
อนุบาลปีที่ 3	15 (27.3)	19 (34.5)	11 (20.0)	2 (3.6)	3 (5.5)	4 (7.3)	1 (1.8)	55 (100)

จากตารางที่ 19 แสดงว่าแนวโน้มที่จะให้มีการจัดการศึกษานอกสถานที่สำหรับนักเรียนที่เรียนในชั้นที่โตกว่ามีมากขึ้น ดังนี้

ในชั้นอนุบาลปีที่ 1 โรงเรียนส่วนใหญ่คือร้อยละ 50.9 ไม่จัดการศึกษานอกสถานที่ ส่วนโรงเรียนที่จัดการศึกษานอกสถานที่คิดเป็นร้อยละ 49.1 โรงเรียนซึ่งจัดเป็นร้อยละมากที่สุดนั้นจัดเพียง 1 ครั้ง (ร้อยละ 23.6) ร้อยละรองลงมาจัด 2 ครั้ง (ร้อยละ 14.5) และพบว่ามีโรงเรียนเพียง 1 โรงเรียน ที่จัดมากกว่า 5 ครั้ง

ในชั้นอนุบาลปีที่ 2 โรงเรียนส่วนใหญ่คือร้อยละ 61.8 ได้จัดการศึกษานอกสถานที่ โรงเรียนซึ่งจัดเป็นร้อยละมากที่สุดเพียง 1 ครั้ง (ร้อยละ 32.7) ร้อยละรองลงมาจัด 2 ครั้ง (ร้อยละ 10.9) และ 3 ครั้ง (ร้อยละ 9.1) ส่วนโรงเรียนที่ไม่จัดการศึกษานอกสถานที่ร้อยละ 38.2 และพบว่ามีโรงเรียนเพียง 1 โรงเรียน ที่จัดมากกว่า 5 ครั้ง

ในชั้นอนุบาลปีที่ 3 โรงเรียนส่วนใหญ่คือร้อยละ 72.7 จัดการศึกษานอกสถานที่ ซึ่งโรงเรียนที่จัดเป็นร้อยละมากที่สุดจัดเพียง 1 ครั้ง (ร้อยละ 34.5) ร้อยละรองลงมาคือจัดการศึกษานอกสถานที่ 2 ครั้ง (ร้อยละ 20) ส่วนโรงเรียนที่ไม่จัดคิดเป็นร้อยละ 27.3 และพบว่ามีโรงเรียนเพียง 1 โรงเรียน ที่จัดมากกว่า 5 ครั้ง

จากข้อมูลดังกล่าวจะเห็นว่าการจัดการศึกษานอกสถานที่สำหรับนักเรียนอนุบาลชั้นปีที่ 3 มีมากกว่า อนุบาลชั้นปีที่ 2 และ 1

3.2.4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับเหตุผลที่โรงเรียนจัดและไม่จัดการศึกษานอกสถานที่ที่ให้กับ นักเรียนอนุบาล โดยผู้บริหารโรงเรียน

- 1) สาเหตุที่บางโรงเรียนจัดการศึกษานอกสถานที่ให้กับ นักเรียนอนุบาล
 - เห็นคุณค่าของประสบการณ์ตรง
 - ให้เด็กได้สัมผัส และเรียนรู้จากประสบการณ์ตรง
 - เด็กได้รับความรู้และประสบการณ์
 - เด็กเข้าใจบทเรียนได้มากขึ้น
 - ทำให้เด็กรู้จักสถานที่สำคัญในท้องถิ่น
 - เปลี่ยนบรรยากาศการเรียนรู้
 - เปิดห้องเรียนให้กว้างไกล ไม่จำกัดอยู่เพียงแต่ในโรงเรียนเท่านั้น
 - ให้เด็กเรียนรู้การเตรียมตัว ปรับตัวเข้ากับสถานที่และความรู้ใหม่
 - เด็กรู้จักการปฏิบัติตนเวลาอยู่นอกสถานที่
 - สร้างความคุ้นเคยกับสิ่งแวดล้อมให้กับเด็ก
 - ผู้ปกครองส่วนใหญ่จะไม่ค่อยมีโอกาสหาบุตรหลานไปตามสถานที่ที่โรงเรียนจัด
 - สร้างทัศนคติที่ดีและเห็นความสำคัญของการจัดทัศนศึกษา
 - ฝึกการเดินทางเป็นกลุ่ม โดยมีการกำหนดจุดประสงค์ร่วมกันระหว่างครูกับนักเรียน
 - ฝึกการทำงานเป็นหมู่คณะร่วมกับเพื่อน ๆ
 - ฝึกการสังเกต อดทน มีระเบียบวินัย
 - ฝึกการเข้าวัดฟังเทศน์ สอดคล้องกับจริยศึกษาและการส่งเสริมขนบธรรมเนียมประเพณี
 - สร้างความเพลิดเพลินและสนุกสนาน
 - เป็น โครงการที่ปฏิบัติเสมอมา
 - สอดคล้องกับนโยบายของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน

- 2) สาเหตุที่บางโรงเรียนไม่จัดการศึกษานอกสถานที่ให้กับนักเรียนอนุบาล
มีกิจกรรมอื่น ๆ ในโรงเรียนหลายอย่าง

เด็กอนุบาลเล็กเกินไปที่จะพาไปศึกษานอกสถานที่ ทางโรงเรียนควรจะใช้วิธีเชิญวิทยากร
จากหน่วยงานนั้น ๆ มาที่โรงเรียนแทน

เป็นห่วงเรื่องความปลอดภัยของนักเรียน

เด็กต้องใช้เวลาในการเดินทางนาน

อากาศในกรุงเทพฯ เป็นพิษ การนำเด็กนั่งรถรวมกันมาก ๆ ไม่เหมาะสม

มีปัญหาในเรื่องการดูแลเด็ก การเตรียมอุปกรณ์ของใช้ เพราะการเดินทาง
ออกนอกสถานที่ต้องใช้เวลาทั้งวัน

ผู้ปกครองไม่เห็นด้วย ไม่ให้ความร่วมมือ มีร่วมมือบ้างแต่น้อย

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

3) สถานที่ที่โรงเรียนเคยพานักเรียนไปศึกษานอกสถานที่ เรียงลำดับที่ไปศึกษาจากมากไปหาน้อย แสดงในตารางที่ 20

ตารางที่ 20 สถานที่ที่โรงเรียนเคยพานักเรียนไปศึกษานอกสถานที่ เรียงลำดับที่ไปศึกษาจากมากไปหาน้อย

จำนวนโรงเรียนที่เคยพานักเรียนไปศึกษา	สถานที่
17	สวนสัตว์ดุสิต
5	สวนสยาม
7	พระบรมมหาราชวัง วัดพระแก้ว ซาฟารีเวิลด์ สถานีประมงน้ำจืด
2	โรงโคนมสวนจิตรลดา สถานีตำรวจนครบาล ที่ว่าการอำเภอ พุทธมณฑล ฟาร์มช้าง รัชดาภิเษก โรงนม ศูนย์วัฒนธรรมแห่งประเทศไทย สระว่ายน้ำ พิพิธภัณฑ์สัตว์น้ำ สววงคินิวาสน์ ห้องฟ้าจำลอง
1	บ่อนพระจุล พระสมุทรเจดีย์ สวนธนบุรีรมย์ ศูนย์กีฬาเยาวชน สวนงู สถานเสาวภา สนามกีฬาหัวหมาก พิพิธภัณฑ์สถานแห่งชาติ แคนเนรมิต วัดโกลิโรงเรียน โรงภาพยนตร์ สวนสนุกในห้างสรรพสินค้า ซูเปอร์มาเก็ต บริเวณหมู่บ้านโกลิโรงเรียน ที่ทำการไปรษณีย์ การแข่งขันกีฬาระหว่างโรงเรียน สะพานพระราม 9 สวนจตุจักร พิพิธภัณฑ์วิทยาศาสตร์จุฬาฯ ตลาดสดสามย่าน ธนาคารโกลิโรงเรียน สถานีรถไฟหัวลำโพงหรือสถานีรถไฟโกลิโรงเรียน สวนลุมพินี บ้านสงเคราะห์สัตว์พิการ สถานีเพาะพันธุ์สัตว์เลี้ยง แปลงข้าวทดลอง หอประชุมจุฬาฯ ฟาร์มจระเข้สามพราน เสาชิงช้า ฟาร์มเลี้ยงสัตว์

4) ปัญหาและอุปสรรคในการจัดการศึกษานอกสถานที่ ให้กับนักเรียนอนุบาลเป็นงานที่ยุ่งยากและวุ่นวายไม่น้อย

การจราจรติดขัดในเมืองหลวง ทำให้เวลาเหลือจำกัด และการเดินทางไม่เป็นไปตามกำหนด

การเดินทางและกิจกรรมทำให้เด็กเหนื่อยล้า

ผู้ปกครองมีความวิตกกังวล และเป็นห่วงบุตรหลานมากเกินไป และบางครั้งไม่อนุญาตให้เด็กไป

สภาพอากาศทำให้ไม่สะดวกต่อการเดินทาง
 จำนวนนักเรียนมาก อัตราส่วนของครูต่อนักเรียนไม่สมดุล ทำให้การดูแลไม่ทั่วถึง เกรง
 จะเกิดอันตราย

มีผู้ปกครองจะติดตามบุตรไปเป็นจำนวนมาก ทำให้การปกครองดูแลเด็กนักเรียนไม่สะดวก
 เท่าที่ควร

การประสานงานกับเจ้าหน้าที่ ถ้าหากไม่เข้าใจวัตถุประสงค์ของการพาเด็กไปศึกษาหรือไม่เข้าใจ
 พัฒนาการของเด็ก จะทำให้การจัดกิจกรรมสำหรับเด็กมีปัญหาได้

3.2.5 ผลการวิเคราะห์ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการปฏิบัติในการจัดการศึกษานอกสถานที่สำหรับนักเรียน อนุบาล โดยครูอนุบาลมีดังนี้

ทางภาครัฐบาลหรือหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ควรจัดสถานที่และบริการในด้านการศึกษาในระดับ
 อนุบาล ให้มีความเพียงพอเหมาะสม และมากกว่านี้

ควรเสนอให้หน่วยงานที่มีเด็กไปทัศนศึกษาบ่อย ๆ จัด โครงการ ไว้สำหรับเด็ก โดยเตรียมข้อมูล
 และกิจกรรมสำหรับเด็กได้ปฏิบัติ

ไม่จำเป็นต้องออกเป็นกฎเกณฑ์หรือข้อบังคับว่าจะต้องพาเด็กไปศึกษานอกสถานที่
 ควรมีการวางแผนร่วมกันล่วงหน้าระหว่างผู้บริหารและครู ร่วมกันพิจารณาข้อควรระวัง
 และการปฏิบัติตัวของนักเรียน

ไม่ควรพาเด็กไปบ่อยครั้ง เพราะครูและผู้บริหารต้องรับผิดชอบมาก ควรไปปีละไม่เกิน 1-2 ครั้ง
 สถานที่ที่จะให้เด็กไปศึกษาไม่ควรอยู่ไกลมากเพราะจะทำให้เด็กเหนื่อย ควรมีห้องน้ำค่อนข้าง
 สะอาด และไม่ควรมีคนพลุกพล่าน ยากต่อการดูแล

ควรจัดการศึกษานอกสถานที่สำหรับนักเรียนอนุบาล ในที่ที่ผู้ปกครองไม่มีโอกาสพาเด็กไป
 ควรคำนึงถึงความปลอดภัยของเด็กให้มาก โดยเฉพาะอัตราส่วนของครูกับจำนวนเด็กนักเรียน
 สำหรับเด็กนักเรียนชั้นอนุบาลปีที่ 1 จะต้องมีครูคอยดูแลอย่างใกล้ชิดและหลายคนมากกว่า
 ชั้นอื่น

เด็กอนุบาลควรนั่งรถชมสถานที่ ดีกว่าปล่อยให้เด็กเดินชมสถานที่เพราะเด็กยังขาด
 ความระมัดระวัง และบริเวณกว้าง ๆ เด็กจะเหนื่อยหรือพลัดหลงได้

ควรกำหนดเวลาเดินทางไปและกลับให้แน่นอน ขณะที่นักเรียนเดินชมครูควรแนะนำและอธิบาย
 ให้เด็กเข้าใจด้วย ครูควรมีการเตรียมตัวล่วงหน้ามากกว่า 1 สัปดาห์ เพื่อจะได้เตรียมออกจดหมายแจ้งผู้ปกครอง
 เพื่อขออนุญาต และแจ้งสถานที่ที่จะไป

3.2.6 ผลการวิเคราะห์ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับแนวปฏิบัติในการจัดการศึกษานอกสถานที่สำหรับนักเรียนอนุบาล โดยผู้บริหารโรงเรียนอนุบาลมีดังนี้

การศึกษานอกสถานที่ที่เป็นโครงการที่ผู้บริหารส่วนใหญ่ต้องการให้มีเท่าที่โอกาสอำนวยควรเป็นนโยบายระดับชาติที่มุ่งเน้นให้ทุกโรงเรียนต้องปฏิบัติ อย่างน้อยภาคเรียนละ 1 ครั้ง ในระดับจังหวัดควรมีผู้เกี่ยวข้อง มีแบบเสนอแนะรายการทัศนศึกษาให้กับโรงเรียนไว้พิจารณา

การที่โรงเรียนจะนำนักเรียนไปศึกษานอกสถานที่ควรแจ้งให้ทางสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชนทราบด้วย

แนวปฏิบัติในการจัดการศึกษานอกสถานที่ของแต่ละระดับชั้นไม่แตกต่างกัน แต่เนื้อหาวิชาการและเป้าหมายที่จะนำไปศึกษาจะแตกต่างกันตามหลักสูตร เช่น การเลือกสถานที่กับชั้นของเด็ก ควรมีการจัดทำคู่มือแนะแนวทางในการปฏิบัติให้กับนักเรียน ครูใหญ่ควรเป็นผู้พิจารณาพานักเรียนไปยังสถานที่อันสมควรและปลอดภัย แต่ควรให้เด็กมีส่วนร่วมในการวางแผน โดยการร่วมสนทนาเป็นกลุ่มว่าจะทำอะไร จึงจะได้ประโยชน์และได้รับความรู้

เนื่องจากอัตราส่วนของผู้ควบคุมดูแลเด็กกับจำนวนเด็กไม่สมดุลกัน การนำเด็กไปเพียงบางส่วนจะทำให้ผู้ปกครองไม่พอใจ

ควรพานักเรียนไปยังสถานที่ที่ปลอดภัยและไม่ไกลจากโรงเรียนมากนัก

การพานักเรียนชั้นอนุบาลปีที่ 3 ไปศึกษานอกสถานที่จะทำให้ได้สะดวกและปลอดภัยกว่าชั้นเล็ก ๆ

ไม่ควรพาเด็กไปเกินครึ่งวัน เพราะการรับรู้ของเด็กอยู่ในช่วงเวลาสั้น ๆ การจราจรตลอดจนสภาพอากาศจะทำให้เด็กเหน็ดเหนื่อยในการเดินทางไม่ควรใช้เวลาเกิน 2 ชั่วโมง หากไกลเกินไปก็ควรงดเนื่องจากเด็กยังเล็กและสภาพการจราจรในกรุงเทพฯ ไม่เหมาะสมในบางโอกาส

การจัดการศึกษานอกสถานที่ไม่ยุ่งยากอะไรมากนัก ขอให้มีการเตรียมการที่ดี

โดยสรุปแล้ว การจัดการศึกษานอกสถานที่เป็นสิ่งที่ดีและก่อให้เกิดการเรียนรู้หลาย ๆ ด้านสำหรับนักเรียน แต่ที่สำคัญคือ ต้องมีการวางแผนที่ดีว่าจัดเพื่ออะไร มีลักษณะขั้นตอนหรือกิจกรรมอะไรบ้าง ต้องมีการเตรียมการที่ดี ทั้งกิจกรรมและการเตรียมตัวนักเรียน มีการวางข้อตกลงร่วมกันระหว่างครูกับนักเรียน และที่สำคัญครูและผู้บริหารจะต้องเตรียมแก้ไขสถานการณ์ล่วงหน้าไว้ก่อน เช่น หากเกิดอุบัติเหตุจะอย่างไร เป็นต้น อีกประการหนึ่งที่สำคัญ คือ จำนวนบุคลากรควรจะมีมากพอประมาณ 1 คน ต่อนักเรียน 5-7 คน ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับสถานที่และอายุของนักเรียน ตลอดจนสภาพนักเรียนจะสามารถควบคุมตัวเองได้ดีหรือไม่ อาจจะใช้บุคลากรเพียง 1 คนต่อนักเรียน 10-12 คนก็ได้ หรือ ถ้าขาดแคลนกำลังคนอาจจะขอความร่วมมือจากผู้ปกครองได้ ซึ่งส่วนใหญ่จะให้ความร่วมมือด้วยดี และช่วยได้มาก

4. ผลการวิเคราะห์การทดลองใช้รูปแบบการจัดการศึกษานอกสถานที่กับนักเรียนอนุบาล
โรงเรียนอนุบาลหนูน้อย ผลการวิเคราะห์เป็นดังนี้

4.1 เปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนแต่ละระดับชั้นก่อนและหลังการศึกษา
นอกสถานที่ทั้ง 2 ครั้ง ดังแสดงไว้ในตารางที่ 21 และ 22

ตารางที่ 21 เปรียบเทียบค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของคะแนนผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียน
อนุบาลแต่ละระดับชั้น ก่อนและหลังการศึกษานอกสถานที่ครั้งที่ 1

ระดับชั้น	คะแนนผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน				t
	ก่อน		หลัง		
	\bar{X}	S.D.	\bar{X}	S.D.	
อนุบาลปีที่ 1	6.91	3.88	9.75	0.41	17.24 *
อนุบาลปีที่ 2	7.71	1.95	9.23	0.95	42.09 *
อนุบาลปีที่ 3	6.64	3.19	8.93	1.36	19.25 *

* $p < .05$ ($.05t_{40} = 1.684$; $.05t_{60} = 1.671$)

จากตารางที่ 21 แสดงว่าค่าเฉลี่ยของคะแนนผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของเด็กนักเรียน ก่อน
และหลังการศึกษานอกสถานที่ครั้งที่ 1 แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .05 นั่นคือหลังจากการศึกษา
นอกสถานที่ครั้งที่ 1 แล้วเด็กมีคะแนนผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงขึ้นในทุกะดับชั้น

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ 22 เปรียบเทียบค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของคะแนนผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนอนุบาลแต่ละระดับชั้น ก่อนและหลังการศึกษานอกสถานที่ครั้งที่ 2

ระดับชั้น	คะแนนผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน				t
	ก่อน		หลัง		
	\bar{X}	S.D.	\bar{X}	S.D.	
อนุบาลปีที่ 1	7.59	2.79	9.52	0.57	29.10 *
อนุบาลปีที่ 2	7.00	2.81	9.08	1.32	36.38 *
อนุบาลปีที่ 3	7.29	2.87	9.27	0.46	22.01 *

* $p < .05$ ($.05 t_{40} = 1.684$; $.05 t_{60} = 1.671$)

จากตารางที่ 22 แสดงว่าค่าเฉลี่ยของคะแนนผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนอนุบาลก่อนและหลังการศึกษานอกสถานที่ครั้งที่ 2 มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .05 นั่นคือ หลังการศึกษานอกสถานที่ครั้งที่ 2 แล้ว เด็กมีคะแนนผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงขึ้นในทุกระดับชั้น

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

4.2 เปรียบเทียบคะแนนพฤติกรรมเฉลี่ยของนักเรียนอนุบาลแต่ละระดับชั้นเมื่อศึกษาในห้องเรียนกับเมื่อศึกษานอกสถานที่ครั้งที่ 1 และ ครั้งที่ 2 ดังแสดงในตารางที่ 23

ตารางที่ 23 คะแนนพฤติกรรมเฉลี่ยของนักเรียนอนุบาลแต่ละระดับชั้น เมื่อศึกษาในห้องเรียน และเมื่อศึกษานอกสถานที่ครั้งที่ 1 และครั้งที่ 2 จำแนกตามระดับชั้น

ระดับชั้น	คะแนนเฉลี่ยของการวัดพฤติกรรม		
	\bar{X}_0	\bar{X}_1	\bar{X}_2
อนุบาลปีที่ 1	57.32	61.55	62.89
อนุบาลปีที่ 2	48.04	50.31	56.62
อนุบาลปีที่ 3	51.56	55.62	60.44

หมายเหตุ \bar{X}_0 = คะแนนพฤติกรรมเฉลี่ยของนักเรียนเมื่อศึกษาในห้องเรียน

\bar{X}_1 = คะแนนพฤติกรรมเฉลี่ยของนักเรียนเมื่อศึกษานอกสถานที่ ครั้งที่ 1

\bar{X}_2 = คะแนนพฤติกรรมเฉลี่ยของนักเรียนเมื่อศึกษานอกสถานที่ ครั้งที่ 2

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

4.3 วิเคราะห์พฤติกรรมของนักเรียนอนุบาลแต่ละระดับชั้นเป็นรายข้อเมื่อศึกษาในห้องเรียน และศึกษานอกสถานที่ครั้งที่ 1 และครั้งที่ 2 ดังแสดงไว้ในตารางที่ 24

ตารางที่ 24 ความซึ้งใจเลขคณิต และ ฐานนิยม ของคะแนนพฤติกรรมของนักเรียนอนุบาลแต่ละระดับชั้น เมื่อศึกษาในห้องเรียนและศึกษานอกสถานที่ครั้งที่ 1 และครั้งที่ 2 จำแนกตามพฤติกรรมรายข้อ

พฤติกรรม	ชั้น	คะแนนพฤติกรรม					
		ในห้องเรียน		ศึกษานอกสถานที่ครั้งที่ 1		ศึกษานอกสถานที่ครั้งที่ 2	
		\bar{X}	M_o	\bar{X}	M_o	\bar{X}	M_o
1. มีความแคล่วคล่อง ว่องไว	อนุบาลปีที่ 1	2.68	3	2.75	3	2.84	3
	อนุบาลปีที่ 2	2.25	2	2.40	3	2.73	3
	อนุบาลปีที่ 3	2.49	3	2.53	3	2.71	3
	รวมทุกชั้น	2.46	3	2.58	3	2.76	3
2. ระมัดระวังตนเอง ให้ปลอดภัย	อนุบาลปีที่ 1	2.32	2	2.80	3	2.86	3
	อนุบาลปีที่ 2	2.06	2	2.31	2	2.65	3
	อนุบาลปีที่ 3	2.27	2	2.60	3	2.76	3
	รวมทุกชั้น	2.21	2	2.55	3	2.75	3
3. ใช้ประสาทสัมผัส (มอง ฟัง ชิม ดม สัมผัส)	อนุบาลปีที่ 1	2.66	3	2.86	3	2.95	3
	อนุบาลปีที่ 2	2.12	2	2.35	2	2.44	2
	อนุบาลปีที่ 3	2.31	2	2.56	3	2.57	3
	รวมทุกชั้น	2.35	2	2.57	3	2.63	3
4. ทดลองแก้ปัญหา หรือพยายามหา คำตอบ ด้วยตนเอง	อนุบาลปีที่ 1	2.66	3	2.75	3	2.89	3
	อนุบาลปีที่ 2	2.06	2	2.12	2	2.15	2
	อนุบาลปีที่ 3	2.22	2	2.42	2	2.60	3
	รวมทุกชั้น	2.30	2	2.41	3	2.52	3
5. เล่าเรื่อง จินตนาการ คาดคะเนจาก เหตุการณ์ที่พบ	อนุบาลปีที่ 1	2.70	3	2.84	3	2.86	3
	อนุบาลปีที่ 2	2.06	2	2.17	2	2.44	3
	อนุบาลปีที่ 3	2.24	2	2.47	3	2.84	3
	รวมทุกชั้น	2.32	3	2.48	3	2.70	3

ตารางที่ 24 (ต่อ)

พฤติกรรม	ชั้น	คะแนนพฤติกรรม					
		ในห้องเรียน		ศึกษานอกสถานที่ ครั้งที่ 1		ศึกษานอกสถานที่ ครั้งที่ 2	
		\bar{X}	M_o	\bar{X}	M_o	\bar{X}	M_o
6. สังเกตสิ่งต่าง ๆ ที่อยู่รอบตัวด้วย ความสนใจ	อนุบาลปีที่ 1	2.80	3	2.96	3	2.98	3
	อนุบาลปีที่ 2	2.17	2	2.31	3	2.62	3
	อนุบาลปีที่ 3	2.42	3	2.71	3	2.91	3
	รวมทุกชั้น	2.45	3	2.65	3	2.82	3
7. ช่วงระยะเวลาที่ สนใจทำกิจกรรม	อนุบาลปีที่ 1	2.61	3	2.73	3	2.75	3
	อนุบาลปีที่ 2	2.10	3	1.96	2	2.60	3
	อนุบาลปีที่ 3	2.29	2	2.40	2	2.78	3
	รวมทุกชั้น	2.34	2	2.34	2.5	2.70	3
8. พุดแสดง ความคิดเห็น	อนุบาลปีที่ 1	2.64	3	2.77	3	2.79	3
	อนุบาลปีที่ 2	2.35	2	2.31	2	2.42	3
	อนุบาลปีที่ 3	2.33	2.5	2.58	3	2.69	3
	รวมทุกชั้น	2.27	2	2.33	3	2.57	3
9. ช่างซักช่างถาม	อนุบาลปีที่ 1	2.64	3	2.77	3	2.79	3
	อนุบาลปีที่ 2	2.35	2	2.31	2	2.42	3
	อนุบาลปีที่ 3	2.33	2.5	2.58	3	2.69	3
	รวมทุกชั้น	2.43	3	2.54	3	2.60	3
10. ร่าเริงแจ่มใส	อนุบาลปีที่ 1	2.80	3	2.91	3	2.95	3
	อนุบาลปีที่ 2	2.50	3	2.77	3	2.90	3
	อนุบาลปีที่ 3	2.49	2	2.69	3	2.93	3
	รวมทุกชั้น	2.45	3	2.65	3	2.87	3
11. กระตือรือร้น	อนุบาลปีที่ 1	2.50	3	2.93	3	2.93	3
	อนุบาลปีที่ 2	2.29	2	2.35	3	2.75	3
	อนุบาลปีที่ 3	2.11	3	2.73	3	2.96	3
	รวมทุกชั้น	2.45	3	2.65	3	2.87	3

ตารางที่ 24 (ต่อ)

พฤติกรรม	ชั้น	คะแนนพฤติกรรม					
		ในห้องเรียน		ศึกษานอกสถานที่ ครั้งที่ 1		ศึกษานอกสถานที่ ครั้งที่ 2	
		\bar{X}	Mo	\bar{X}	Mo	\bar{X}	Mo
12. ควบคุมอารมณ์ และแสดงออก ได้เหมาะสม	อนุบาลปีที่ 1	2.41	3	2.55	3	2.70	3
	อนุบาลปีที่ 2	1.85	2	2.04	2	2.35	2
	อนุบาลปีที่ 3	2.31	2	2.42	2	2.58	3
	รวมทุกชั้น	2.13	2	2.32	2	2.53	3
13. แสดงความอดทน	อนุบาลปีที่ 1	2.43	3	2.66	3	2.80	0
	อนุบาลปีที่ 2	2.10	2	2.12	2	2.56	3
	อนุบาลปีที่ 3	2.27	2	2.40	2.5	2.78	3
	รวมทุกชั้น	2.26	2	2.38	3	2.70	3
14. แสดงความเมตตา สงสาร และ เอื้อเฟื้อ	อนุบาลปีที่ 1	2.80	3	2.91	3	2.95	3
	อนุบาลปีที่ 2	2.37	2	2.46	3	2.83	3
	อนุบาลปีที่ 3	2.31	2	2.56	3	2.78	3
	รวมทุกชั้น	2.48	3	2.63	3	2.85	3
15. ซินชมธรรมชาติ และสิ่งแวดล้อม	อนุบาลปีที่ 1	2.91	3	2.93	3	2.98	3
	อนุบาลปีที่ 2	2.21	2	2.31	2	2.60	3
	อนุบาลปีที่ 3	2.38	2	2.60	3	2.78	3
	รวมทุกชั้น	2.48	3	2.60	3	2.77	3
16. กล้าแสดงออก	อนุบาลปีที่ 1	2.18	2	2.66	3	2.55	3
	อนุบาลปีที่ 2	2.08	2	1.98	2	2.50	3
	อนุบาลปีที่ 3	2.33	2.5	2.44	3	2.71	3
	รวมทุกชั้น	2.19	2	2.34	2	2.58	3
17. แสดงความ รับผิดชอบต่อ หน้าที่	อนุบาลปีที่ 1	2.52	3	2.86	3	2.89	3
	อนุบาลปีที่ 2	2.12	2	2.13	2	2.50	2.5
	อนุบาลปีที่ 3	2.24	2	2.47	2.5	2.76	3
	รวมทุกชั้น	2.28	2	2.47	3	2.70	3

ตารางที่ 24 (ต่อ)

พฤติกรรม	ชั้น	คะแนนพฤติกรรม					
		ในห้องเรียน		ศึกษานอกสถานที่ ครั้งที่ 1		ศึกษานอกสถานที่ ครั้งที่ 2	
		\bar{X}	Mo	\bar{X}	Mo	\bar{X}	Mo
18. รู้จักการรอกอย	อนุบาลปีที่ 1	2.41	2	2.59	2	2.80	3
	อนุบาลปีที่ 2	2.15	2	2.08	2	2.42	3
	อนุบาลปีที่ 3	2.22	2	2.47	2.5	2.73	3
	รวมทุกชั้น	2.26	2	2.36	2	2.64	3
19. มีมารยาทที่ดี	อนุบาลปีที่ 1	2.77	3	2.89	3	2.93	3
	อนุบาลปีที่ 2	2.10	2	2.33	2	2.56	3
	อนุบาลปีที่ 3	2.38	3	2.62	3	2.84	3
	รวมทุกชั้น	2.40	3	2.60	3	2.77	3
20. ทำงานหรืออยู่ ร่วมกับ เพื่อนได้	อนุบาลปีที่ 1	2.70	3	2.84	3	2.98	3
	อนุบาลปีที่ 2	2.12	2	2.31	2	2.50	2.5
	อนุบาลปีที่ 3	2.49	3	2.62	3	2.98	3
	รวมทุกชั้น	2.42	3	2.57	3	2.80	3
21. รักษาสาธารณะ สมบัติ ทั้งขณะ เป็นที่	อนุบาลปีที่ 1	2.66	3	2.91	3	2.98	3
	อนุบาลปีที่ 2	2.33	2	2.73	3	2.87	3
	อนุบาลปีที่ 3	2.47	2.5	2.56	3	2.64	3
	รวมทุกชั้น	2.48	3	2.73	3	2.83	3
22. ปฏิบัติตามกติกา	อนุบาลปีที่ 1	2.57	3	2.61	3	2.91	3
	อนุบาลปีที่ 2	2.44	3	2.71	3	2.77	3
	อนุบาลปีที่ 3	2.47	3	2.51	3	2.58	3
	รวมทุกชั้น	2.49	3	2.62	3	2.75	3

จากตารางที่ 24 แสดงว่าคะแนนพฤติกรรมเฉลี่ยของนักเรียนอนุบาลเมื่อศึกษานอกสถานที่ทั้งสองครั้ง ในทุกระดับชั้นสูงกว่าเมื่อศึกษาในห้องเรียนเกือบทุกพฤติกรรม ยกเว้นบางพฤติกรรมในระดับอนุบาลปีที่ 2 เมื่อไปศึกษานอกสถานที่ที่วัด คะแนนพฤติกรรมเฉลี่ยน้อยกว่าพฤติกรรมในห้องเรียนเล็กน้อย ได้แก่

ช่วงความสนใจ พุดแสดงความคิดเห็น ช่างซักช่างถาม กล้าแสดงออก รู้จักรอคอย และยังแสดงว่าคะแนน
พฤติกรรมเฉลี่ยเมื่อศึกษานอกสถานที่ครั้งที่ 2 สูงกว่าครั้งที่ 1 ทุกพฤติกรรมและทุกระดับชั้น

นอกจากนี้ คะแนนพฤติกรรมเฉลี่ยรวมทุกระดับชั้น เมื่อศึกษานอกสถานที่ทั้ง 2 ครั้งสูงกว่าเมื่อ
ศึกษาในห้องเรียนทุกพฤติกรรม และคะแนนเมื่อศึกษานอกสถานที่ครั้งที่ 2 จะสูงกว่าครั้งที่ 1 ทุกพฤติกรรม

5. ผลการวิเคราะห์ความคิดเห็นต่อการนำรูปแบบการจัดการศึกษานอกสถานที่สำหรับนักเรียน
อนุบาลไปทดลองใช้

5.1 ผลการวิเคราะห์ความคิดเห็นต่อการนำรูปแบบการจัดการศึกษานอกสถานที่สำหรับนักเรียน
อนุบาลไปทดลองใช้ โดยครูและผู้บริหาร โรงเรียนอนุบาลหนองน้อย

5.1.1 ผลการวิเคราะห์ความคิดเห็นทั่วไปต่อการจัดการศึกษานอกสถานที่สำหรับนักเรียน
อนุบาล โดยครูและผู้บริหารโรงเรียน มีดังนี้

1) ผลการวิเคราะห์ความสำคัญของการจัดการศึกษานอกสถานที่ ปรากฏว่า
ครูทุกคนและผู้บริหารโรงเรียน ให้ความเห็นว่ามีความสำคัญและควรจัด

2) ผลการวิเคราะห์การเลือกสถานที่ที่จะให้นักเรียนอนุบาลไปศึกษา ของครู
และผู้บริหาร เรียงลำดับจำนวนการได้รับเลือกจากมากไปน้อย ดังแสดงไว้ในตารางที่ 25

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ 25 สถานที่ซึ่งได้รับการคัดเลือกจากครูและผู้บริหารโรงเรียน เรียงลำดับจำนวนการได้รับเลือก จากมากไปน้อย

จำนวนผู้เลือก (คน)	สถานที่
14	สวนสัตว์ พิพิธภัณฑสถานสัตว์น้ำ
13	ฟาร์มโคนม ฟาร์มเลี้ยงไก่ ท้องฟ้าจำลอง ทำอากาศยาน บ้านเพื่อน บ้านครู
12	สถานีตำรวจดับเพลิง ตลาดสด ซุปเปอร์มาร์เก็ต
11	สถานีโทรทัศน์ พิพิธภัณฑสถานวิทยาศาสตร์ ท่าเรือ สถานีรถไฟ สถานีตำรวจ วัด โบสถ์ คลินิกทันตกรรม
10	โบราณสถานสำคัญ
9	โรงเรียนอื่น
8	สวนสาธารณะ สวนผัก - ผลไม้
7	สวนสนุก คลินิกเอกชน พิพิธภัณฑสถานแห่งชาติ
6	สถานีเกษตร โรงงานผลิตอาหาร สถานีเพาะชำพืช ที่ว่าการอำเภอ ร้านอาหาร
5	ชายทะเล
4	โรงงานผลิตของเล่นเด็ก โรงพยาบาล ศูนย์การค้า
2	ร้านทำผม
1	คลินิกรักษาสัตว์

จากตารางที่ 25 แสดงว่าครูและผู้บริหารโรงเรียนที่นำแนวปฏิบัติในการจัดการศึกษานอกสถานที่ สำหรับเด็กอนุบาลไปทดลองใช้ นั้น มีความคิดเห็นว่าสถานที่ที่ควรให้นักเรียนศึกษามากที่สุด คือ สวนสัตว์ และพิพิธภัณฑสถานสัตว์น้ำ รองลงมา คือ ฟาร์มโคนม ฟาร์มเลี้ยงไก่ ท้องฟ้าจำลอง ทำอากาศยาน บ้านเพื่อน บ้านครู ส่วนสถานที่ที่ควรให้นักเรียนศึกษามากที่สุด คือ สวนสัตว์และพิพิธภัณฑสถานสัตว์น้ำ รองลงมา คือ ฟาร์มโคนม ฟาร์มเลี้ยงไก่ ท้องฟ้าจำลอง ทำอากาศยาน บ้านเพื่อน บ้านครู ส่วนสถานที่ที่ควรให้นักเรียน ไปศึกษาน้อยที่สุด คือ คลินิกรักษาสัตว์ และ ร้านทำผม

3) ผลการวิเคราะห์ความคิดเห็นต่อจำนวนครั้งในการจัดการศึกษานอกสถานที่สำหรับนักเรียนอนุบาลใน 1 ปีการศึกษา ได้แสดงไว้ในตารางที่ 26

ตารางที่ 26 จำนวนและร้อยละของครูและผู้บริหารโรงเรียนอนุบาลหนูน้อยที่มีความคิดเห็นต่อจำนวนครั้งในการจัดการศึกษานอกสถานที่สำหรับนักเรียนอนุบาลใน 1 ปีการศึกษา

จำนวนครั้งที่จัด	จำนวนครูและผู้บริหาร	ร้อยละ
1-2 ครั้ง	0	0.0
3-4 ครั้ง	10	71.4
5-7 ครั้ง	4	28.6
รวม	14	100.0

จากตารางที่ 26 แสดงว่าครูและผู้บริหารโรงเรียนส่วนใหญ่ร้อยละ 71.4 คิดว่าจำนวนครั้งที่จัดการศึกษานอกสถานที่ให้แก่ักเรียนอนุบาล ควรเป็น 3-4 ครั้ง รองลงมาคือ ร้อยละ 28.6 คิดว่าควรจัดมากกว่า 5 ครั้งขึ้นไป

4) ผลการวิเคราะห์ความคิดเห็นเกี่ยวกับค่าใช้จ่าย ในการจัดการศึกษานอกสถานที่ของนักเรียนอนุบาล โดยครูและผู้บริหารโรงเรียนอนุบาลหนูน้อย แสดงไว้ในตารางที่ 27

ตารางที่ 27 จำนวนและร้อยละของครูและผู้บริหารโรงเรียนอนุบาลหนูน้อยที่มีความคิดเห็นต่อผู้ออกค่าใช้จ่ายในการจัดการศึกษานอกสถานที่สำหรับนักเรียนอนุบาล

ผู้ออกค่าใช้จ่าย	จำนวนครู - ผู้บริหาร	ร้อยละ
โรงเรียน	1	7.1
ผู้ปกครอง	0	0.0
ผู้ปกครองช่วยเหลือบางส่วน	13	92.9
รวม	14	100.0

จากตารางที่ 27 แสดงว่าครูและผู้บริหารโรงเรียนส่วนใหญ่ คือ ร้อยละ 92.9 มีความเห็นว่า ผู้ปกครองควรช่วยเหลือค่าใช้จ่ายบางส่วนในการจัดการศึกษานอกสถานที่ รองลงมาคือร้อยละ 7.1 มีความเห็นว่าโรงเรียนควรออกค่าใช้จ่าย แต่ไม่มีผู้ใดเห็นว่าผู้ปกครองควรเป็นผู้ออกค่าใช้จ่ายในการจัดการศึกษานอกสถานที่

5) ผลการวิเคราะห์อัตราส่วนครูหรือผู้นำกลุ่มที่เหมาะสมในการจัดการศึกษาออกสถานที่สำหรับนักเรียนอนุบาล โดยครูทุกคนและผู้บริหารโรงเรียนมีความเห็นว่า อัตราส่วนของครูหรือผู้นำกลุ่มที่เหมาะสม คือ ครูหรือผู้นำกลุ่ม 1 คน ต่อนักเรียนไม่เกิน 5 คน

6) ผลการวิเคราะห์ประโยชน์ของการจัดการศึกษาออกสถานที่สำหรับนักเรียนอนุบาล ครูทุกคนและผู้บริหารโรงเรียนอนุบาลเห็นว่ามีประโยชน์ โดยให้เหตุผลดังต่อไปนี้

เด็กจะได้ประสบการณ์ตรง

เด็กเกิดความเข้าใจดีขึ้น และจดจำได้นาน

เด็กได้สัมผัสด้วยประสาทสัมผัสทั้ง 5

เด็กได้เปลี่ยนบรรยากาศ สถานที่เรียน

เด็กได้ฝึกความมีระเบียบวินัย และกติกาก่อนที่ครูสร้างขึ้น

เป็นพื้นฐานในการเรียนรู้ขั้นสูงต่อไป

เด็กรู้จักการดูแลตัวเองเมื่อออกนอกสถานที่

เด็กได้มีโอกาสร่วมกิจกรรมกับครูและเพื่อน

7) ผลการวิเคราะห์ข้อเสนอแนะในการจัดการศึกษาออกสถานที่สำหรับนักเรียนอนุบาล ครูและผู้บริหารได้ให้ข้อเสนอแนะ ดังต่อไปนี้

การเลือกสถานที่ควรคำนึงถึงความปลอดภัย และเหมาะสมกับเด็ก

อยากให้เด็กได้มีเวลาไปศึกษาข้างนอกโดยไม่รีบร้อน

ควรจัดผู้ดูแลเด็กให้เหมาะสมกับจำนวนเด็ก และอายุของเด็ก

ควรจัดอุปกรณ์ในการออกไปทัศนศึกษาให้พร้อมทุก ๆ ด้าน

ควรติดต่อขอให้เจ้าหน้าที่ของสถานที่พาเด็กไปศึกษาคอยให้คำอธิบายและพาเดินเที่ยวชม

ควรให้ผู้ปกครองมีส่วนร่วมในการไปทัศนศึกษาแต่ละครั้ง

ควรจัดค่ายพักแรมในโรงเรียนอีก

5.1.2 ผลการวิเคราะห์ความคิดเห็นเกี่ยวกับการจัดการศึกษาออกสถานที่แต่ละครั้งสำหรับนักเรียนอนุบาลตามรูปแบบ โดยครูและผู้บริหารโรงเรียนอนุบาล

1) ผลการวิเคราะห์ความคิดเห็นในการเลือกสถานที่ที่ได้นำเด็กนักเรียนไปศึกษา

สะดวกปลอดภัย ไม่ไกลเกินไป

เด็กได้ความรู้ตรงกับหน่วยประสบการณ์ที่เด็กเรียน

มีบรรยากาศที่ดีต่อการเรียนรู้

- 2) ผลการวิเคราะห์ข้อดีต่อเด็กเมื่อทดลองจัดการศึกษานอกสถานที่เป็นดังนี้
 เด็กได้ประสบการณ์ตรง
 เด็กเรียนรู้ตามจุดมุ่งหมายที่วางไว้ เช่น เด็กมีความคุ้นเคยกับหมอและรู้จักดูแลรักษาฟัน
 ดีขึ้น เด็กคุ้นเคยกับพระ (วัด) การทำบุญทำทาน ซึ่งเด็กไม่ค่อยมีโอกาสได้ไป
 เด็กสามารถบอกชื่อสัตว์ และสิ่งที่พบเห็นได้ รู้จักประโยชน์ของธรรมชาติและรู้จักอนุรักษ์

ธรรมชาติ

เด็กตื่นเต้นและมีความสุข

เด็กกล้าแสดงออก

เด็กรู้จักดูแลตัวเองและรู้จักรักษากติกาที่ได้ตกลงกันไว้

- 3) ผลการวิเคราะห์ปัญหาหรือข้อเสียต่อเด็ก ครูทุกคนตอบว่า ไม่พบปัญหาหรือข้อเสียใด ๆ
 4) ผลการวิเคราะห์ข้อเสนอแนะเพื่อเป็นแนวทางในการพัฒนารูปแบบการจัดการศึกษานอกสถานที่ครูและผู้บริหารให้ความเห็นว่า ต้องคำนึงถึงสถานที่ที่จะพาเด็กไป ควรให้ได้รับความรู้ ความสนุกสนาน น่าสนใจ และความปลอดภัยเป็นสิ่งสำคัญ
 5) ผลการวิเคราะห์ความคิดเห็นเกี่ยวกับความเต็มใจของครูและผู้บริหารที่จะร่วมจัดและไปศึกษานอกสถานที่กับนักเรียน พบว่าครูทุกคน และผู้บริหารเต็มใจและให้เหตุผลดังนี้

รู้สึกว่าเป็นการเรียนการสอนที่สนุกสนาน เปลี่ยนบรรยากาศในการเรียน และเด็กไม่ต้องเคร่งเครียดมากเกินไปนัก

เด็กได้รับความรู้ และมีประสบการณ์จริง

ง่ายต่อการอธิบาย สื่อของจริงเป็นสื่อที่ดีที่สุด

ครูมีความสุขเมื่อเห็นเด็ก ๆ สนุก แม้ว่าจะเหนื่อยมากก็ตาม

เด็กได้รับความอบอุ่น

เด็กรู้จักระเบียบและปฏิบัติตามกติกาได้ดี

เพิ่มประสบการณ์ให้ตัวครูเอง

5.2 การวิเคราะห์ความคิดเห็นของผู้ปกครองนักเรียน

ผลการวิเคราะห์ความคิดเห็นต่อการนำรูปแบบการจัดการศึกษานอกสถานที่สำหรับนักเรียนอนุบาลไปทดลองใช้ โดยผู้ปกครองนักเรียนโรงเรียนอนุบาลหนูน้อย การวิเคราะห์ข้อมูลนั้นได้มาจากการตอบแบบสอบถามของผู้ปกครองนักเรียนอนุบาลหนูน้อย หลังจากการนำนักเรียนไปศึกษานอกสถานที่ตามแนวปฏิบัติที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น ได้แสดงไว้ในตารางที่ 28-31

5.2.1 ผลการวิเคราะห์ความคิดเห็นทั่วไปต่อการจัดการศึกษานอกสถานที่สำหรับนักเรียน
อนุบาล โดยผู้ปกครองนักเรียนอนุบาลหนูน้อย

1) ผลการวิเคราะห์ความสำคัญของการจัดการศึกษานอกสถานที่สำหรับนักเรียน
อนุบาล โดยผู้ปกครองนักเรียนอนุบาลหนูน้อย แสดงไว้ในตารางที่ 28

ตารางที่ 28 จำนวนและร้อยละ ของผู้ปกครองที่มีความคิดเห็นต่อความสำคัญของการจัดการศึกษานอกสถานที่
สำหรับนักเรียนอนุบาล

ความคิดเห็น	จำนวน	ร้อยละ
มีความสำคัญ/ควรจัด	138	97.9
มีความสำคัญแต่ไม่ควรจัด	2	1.4
ไม่มีความสำคัญ/ควรจัด	1	0.7
ไม่มีความสำคัญ/ไม่ควรจัด	0	0.0
รวม	141	100.0

จากตารางที่ 28 แสดงว่า ร้อยละ 97.9 ของผู้ปกครอง มีความเห็นว่า การจัดการศึกษานอกสถานที่
มีความสำคัญและควรจัดให้กับนักเรียนอนุบาล

2) ผลการวิเคราะห์สถานที่ซึ่งผู้ปกครองเลือกที่จะให้นักเรียนไปศึกษา ได้แสดงไว้
ในตารางที่ 29

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ 29 จำนวนและร้อยละของผู้ปกครองที่เลือกสถานที่ที่จะพานักเรียนอนุบาลไปศึกษา เรียงจากมากไปหาน้อย

สถานที่	จำนวน	ร้อยละ
สวนสัตว์	131	89.1
พิพิธภัณฑ์สัตว์น้ำ	117	79.6
วัด	114	77.6
ท้องฟ้าจำลอง, พิพิธภัณฑ์สถานแห่งชาติ	96	65.3
โบราณสถานสำคัญ	89	60.5
ท่าอากาศยาน	85	57.8
โรงเรียนอื่น	73	49.7
พิพิธภัณฑ์วิทยาศาสตร์	72	49.0
ฟาร์มโคนม, ฟาร์มไก่	71	48.3
สวนผลไม้, สวนผัก	59	40.1
สถานีรถไฟ, สถานีตำรวจดับเพลิง	53	36.1
สวนสาธารณะ, สถานีโทรทัศน์	49	33.3
คลินิกทันตกรรม	43	29.3
ท่าเรือ	40	27.2
สวนสนุก	36	24.5
สถานที่เพาะชำพืช	35	23.8
โรงงานผลิตอาหาร, โรงนม, โรงงานทำไอศกรีม	34	23.1
สถานีเกษตร	30	20.4
บ้านเพื่อน, บ้านครู	29	19.6
โรงงานผลิตของเล่นเด็ก, สถานีตำรวจ	28	19.0
ชายทะเล	22	15.0
ที่ว่าการอำเภอ, โรงพยาบาล	14	9.5
ศูนย์การค้า, คลินิกรักษาสัตว์	13	8.8
ตลาดสด, ซุปเปอร์มาร์เก็ต	12	8.2
คลินิกเอกชน	8	5.4
อื่นๆ	5	3.4
ร้านอาหาร, ร้านทำผม	2	1.4

จากตารางที่ 29 แสดงว่า สถานที่ซึ่งผู้ปกครองเลือกที่จะพานักเรียนไปศึกษามากที่สุดได้แก่สวนสัตว์ รองลงมาคือพิพิธภัณฑ์สัตว์น้ำ วัด คิดเป็นร้อยละ 89.1, 79.6 และ 77.6 ตามลำดับ ส่วนสถานที่อื่น ๆ ที่ผู้ปกครองเสนอแนะ ได้แก่ สถานีเลี้ยงเด็กกำพร้า ชมการแสดงที่กรมศิลปากร ซาฟารีเวิลด์

3) ผลการวิเคราะห์ความคิดเห็นเกี่ยวกับจำนวนครั้งในการจัดการศึกษานอกสถานที่สำหรับนักเรียน
อนุบาลใน 1 ปีการศึกษา ได้แสดงไว้ใน ตารางที่ 30

ตารางที่ 30 จำนวนและร้อยละของผู้ปกครองที่มีความคิดเห็นต่อจำนวนครั้งในการจัดการศึกษานอกสถานที่
สำหรับนักเรียนอนุบาลใน 1 ปีการศึกษา

จำนวนครั้งที่จัดใน 1 ปีการศึกษา	จำนวนผู้ปกครอง	ร้อยละ
ไม่ควรถัด	1	0.7
1-2 ครั้ง	33	23.4
3-4 ครั้ง	85	60.3
มากกว่า 5 ครั้งขึ้นไป	22	15.6
รวม	141	100.0

จากตารางที่ 30 แสดงว่าผู้ปกครองส่วนใหญ่ ร้อยละ 60.3 เห็นว่าควรจัดการศึกษานอกสถานที่
สำหรับนักเรียนอนุบาลปีละ 3-4 ครั้ง รองลงมาคิดเป็นร้อยละ 23.4 เห็นว่าควรจัดปีละ 1-2 ครั้ง

4) ผลการวิเคราะห์ความคิดเห็นของผู้ปกครองเกี่ยวกับภาระค่าใช้จ่ายในการจัดการศึกษา
นอกสถานที่สำหรับนักเรียนอนุบาล ได้แสดงไว้ในตารางที่ 31

ตารางที่ 31 จำนวนและร้อยละของผู้ปกครองที่มีความคิดเห็นเกี่ยวกับค่าใช้จ่ายในการจัดการศึกษานอกสถานที่
สำหรับนักเรียนอนุบาล

ค่าใช้จ่ายควรเป็นภาระของ	จำนวน	ร้อยละ
โรงเรียน	9	6.3
ผู้ปกครอง	49	34.8
ผู้ปกครองช่วยเหลือเพียงบางส่วน	83	58.9
รวม	141	100.0

จากตารางที่ 31 แสดงว่าผู้ปกครองส่วนใหญ่มีความคิดเห็นว่ ค่าใช้จ่ายในการจัดการศึกษา
นอกสถานที่ควรให้ผู้ปกครองช่วยเหลือเพียงบางส่วน ร้อยละ 58.9 รองลงมาร้อยละ 34.8 คิดว่าควรเป็นภาระ
ของผู้ปกครอง

- 5) ผลการวิเคราะห์ความคิดเห็นของผู้ปกครองในเรื่องจำนวนครู หรือผู้นำกลุ่มนักเรียนที่เหมาะสมนั้น ผู้ปกครองส่วนใหญ่ร้อยละ 70.7 เห็นว่าอัตราส่วนที่เหมาะสมคือครูหรือผู้นำกลุ่ม 1 คน ต่อนักเรียนไม่เกิน 5 คน ส่วนที่เหลือร้อยละ 29.3 เห็นว่าอัตราส่วนที่เหมาะสม คือครูหรือผู้นำกลุ่ม 1 คน ต่อนักเรียน 6 - 10 คน
- 6) ผลการวิเคราะห์ความคิดเห็นของผู้ปกครองเกี่ยวกับการส่งเสริมพัฒนาการเด็ก หรือการเรียนรู้ ผู้ปกครองร้อยละ 86.4 ไม่เห็นด้วยกับข้อความที่ว่า การส่งเสริมพัฒนาการด้านต่าง ๆ ของเด็ก หรือการเรียนรู้ของเด็กจะได้ผลดีเมื่อเด็กเรียนภายในห้องเรียนเท่านั้น

5.2.2 ผลการวิเคราะห์ความคิดเห็นเกี่ยวกับประโยชน์ของการทดลองการจัดการศึกษา
นอกสถานที่สำหรับนักเรียนอนุบาล โดยผู้ปกครองของนักเรียนโรงเรียนอนุบาลหน้อย ปรากฏว่าผู้ปกครอง ร้อยละ 98.0 เห็นว่ามีประโยชน์ และได้ให้เหตุผลต่าง ๆ ดังนี้

ทำให้เด็กเกิดการเรียนรู้ และเข้าใจง่ายขึ้น

เด็กเรียนรู้จากของจริง ทำให้เข้าใจ และจดจำได้ดีกว่าการเรียนในห้องจากการบอกเล่า

ดูรูปภาพแล้วให้เด็กจินตนาการเอง

เด็กจะเรียนรู้และเข้าใจธรรมชาติความซื่อแท้จริงและสัมผัสด้วยตนเอง

เป็นพื้นฐานของการเรียนรู้ชีวิตจริง โดยเริ่มจากสิ่งแวดล้อมรอบตัว

หากเด็กได้เจอสถานการณ์นั้นอีกเป็นครั้งที่ 2 จะได้ว่าควรปฏิบัติอย่างไร

เพิ่มความรู้รอบตัวให้เด็ก เด็กได้พบเห็นสิ่งแปลก ๆ ที่พ่อแม่ไม่มีโอกาสพาไป

เด็กเข้าใจสภาพความเป็นจริงที่เป็นอยู่

เป็นการเริ่มต้นและปลูกฝังแนวทางให้เด็ก ฝึกการสังเกต ค้นคว้า แสวงหาความรู้เพิ่มเติม

จากเวลาปกติในห้องเรียน

สิ่งที่พบเห็นจะช่วยพัฒนาความคิดและบุคลิกภาพ

ทำให้เด็กมีความอยากรู้อยากเห็นมากกว่าเรียนแต่ในห้อง

เด็กมีความกระตือรือร้นที่จะศึกษาค้นคว้าต่อไป

เด็กมีไหวพริบ และสติปัญญาเฉลียวฉลาดมากขึ้น

เด็ก ได้เรียนรู้ด้วยตนเอง

รู้จักแก้ปัญหาของตนเองได้

เด็กเรียนด้วยความสนใจและสนุกสนาน

ทำให้เด็กมีความคิดสร้างสรรค์ในสิ่งที่พบเห็นมาแล้ว

นำประสบการณ์มาปรับใช้ในการเรียนได้ และ กับชีวิตประจำวันด้วย

ทำให้เด็กไม่เบื่อเรียน มีความกระตือรือร้น

เด็กมีความคุ้นเคยกับสถานที่ต่าง ๆ ได้ง่าย
 เด็กได้ไปเป็นกลุ่ม มีความสนุกสนานและได้แลกเปลี่ยนความคิดเห็นกัน มีมนุษยสัมพันธ์
 ต่อเพื่อนฝูงในหมู่คณะ
 เด็กไปกับเพื่อนและครู เด็กจะสนใจและตื่นตัว มีเรื่องกลับมาเล่าให้ทางบ้านฟังทำให้
 เด็กกล้าแสดงออก รู้จักการดูแลตนเองทำให้มีความเชื่อมั่นในตนเอง
 รู้จักปรับตัวเมื่ออยู่นอกโรงเรียน

5.2.3 ผลการวิเคราะห์ข้อเสนอแนะในการจัดการศึกษานอกสถานที่ให้นักเรียนอนุบาล โดย
ผู้ปกครองของนักเรียนอนุบาลหนูน้อย ดังนี้

ทางโรงเรียนหรือรัฐบาลควรส่งเสริมในเรื่องนี้
 ควรระบุดูวัตถุประสงค์ของการจัดการศึกษานอกสถานที่ให้ชัดเจน
 ควรบรรจุในหลักสูตร
 ควรให้สอดคล้องกับการจัดในครั้งต่อ ๆ ไป
 ต้องคำนึงถึงความสำคัญของการเรียนในห้องเรียนด้วย
 ควรเน้นการอนุรักษ์ ปลูกฝังความรัก และหวงแหนธรรมชาติรอบตัว
 ควรจัดบ่อย ๆ ปีละหลาย ๆ ครั้ง และให้เวลามาก ๆ
 ไม่ควรจัดในช่วงฤดูฝน และเดือนเมษายนที่อากาศร้อนจัดมาก
 ควรเปิดโอกาสให้เด็กเข้าร่วมกิจกรรมตามความสมัครใจ
 การเลือกสถานที่ควรให้สอดคล้องกับบทเรียนที่กำลังเรียนอยู่
 ขณะที่เด็กไปศึกษานอกสถานที่ ต้องมีคนอธิบายให้เด็กเข้าใจสถานที่ต่าง ๆ ที่เด็กเข้าชม
 สถานที่ควรเหมาะสมกับวัย และไม่เป็นภาระต่อครูที่จะดูแลมากจนเกินไป
 การเลือกสถานที่ควรพิจารณาสถานที่ที่เป็นประโยชน์ต่อเด็ก ซึ่งพ่อแม่ไม่มีโอกาสพาเด็กไป
 ต้องคำนึงถึงความสะอาด และการติดเชื้อมด้วย
 การเดินทางควรคำนึงถึงความปลอดภัย และไม่ใช้เวลามากจนเกินไป
 ควรให้เด็กทราบวิธีแก้ปัญหาเฉพาะหน้าด้วย เพื่อนำมาประยุกต์ใช้ในยามที่จำเป็น
 ควรเตรียมตัวเด็กก่อนล่วงหน้า ก่อนจะเดินทางไปสถานที่ต่าง ๆ 2-3 วัน
 การเตรียมตัวเด็กเกี่ยวกับสถานที่ที่จะไป
 ควรเตรียมจิตใจเด็กให้พร้อมที่จะรับความรู้จากการไปศึกษานอกสถานที่
 ครูควรดูแลของใช้ที่ผู้ปกครองเตรียมให้เด็กไปด้วย
 ควรรับสมัครและขึ้นทะเบียนผู้ปกครองที่จะร่วมไปศึกษานอกสถานที่กับเด็กได้
 ควรจัดทำเป็นโครงการและแจ้งให้ผู้ปกครองทราบล่วงหน้า
 พนักงานขับรถควรเป็นพนักงานขับรถของโรงเรียน ไม่ควรจ้างคนขับภายนอก

ตัวอย่างภาพขั้นตอนทั้ง 3 ขั้นตอน ในการทดลองจัดการศึกษานอกสถานที่ตามแนวปฏิบัติในรูปแบบ
การจัดการศึกษานอกสถานที่สำหรับนักเรียนอนุบาล

ขั้นก่อนศึกษานอกสถานที่

ภาพที่ 1. ผู้บริหารและครูประชุมวางแผน

ภาพที่ 2. การเตรียมครูและผู้นำกลุ่ม

ภาพที่ 3. การจัดสิ่งอำนวยความสะดวก

ภาพที่ 4. การจัดหาหนะ, ติดป้ายสัญลักษณ์
และจัดผู้นำกลุ่มเพื่อความปลอดภัย

ภาพที่ 5. การจัดแบ่งกลุ่มนักเรียน

ภาพที่ 6. การเตรียมตัวก่อนเดินทาง

ชั้นขณะศึกษานอกสถานที่

ภาพที่ 7. นักเรียนแสดงความรัก เมตตา

ภาพที่ 8. นักเรียนทดลองปฏิบัติด้วยตนเอง

ภาพที่ 9. นักเรียนใกล้ชิดพระศาสนา

ภาพที่ 10. สังเกตและติดตามผล

ภาพที่ 11. เรียนด้วยความสนใจ

ภาพที่ 12. นักเรียนชมการสาธิตและฟังบรรยาย

ชั้นหลังศึกษานอกสถานที่

ภาพที่ 13. ครูและนักเรียนร่วมกันสรุป
และประเมินผล

ภาพที่ 14. นักเรียนวาดภาพจากความทรงจำ

ภาพที่ 15. ถ่ายทอดสู่ผลงานทางศิลปะ

ภาพที่ 16. สร้างสรรค์ผลงาน

ศูนย์วิจัยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย